

Haantje en Hennetje.

Naar aanleiding der mededeeling „Haantje en Hennetje” in de laatste aflevering der *Levende Natuur* het volgende:

Ik heb altijd gemeend, dat het plantje, door 't volk hier eigenaardig „haantje en hennetje” genoemd, was: *Gentiana Pneumonanthe* of klokjes-gentiaan en niet zooals de heer Rikkink het noemt: *Campanula persicifolia*. Het laatste vindt men gewoonlijk op beschaduwde plaatsen; het eerste daarentegen op zonnige plekken. Het plantje nu, hier „haantje en hennetje” genoemd, is dezen zomer door mij gedetermineerd. Het stond in menigte langs een zandigen zonnigen weg en is bevonden te zijn: *Gentiana Pneumonanthe*, zooals ik reeds meende.

Uw vraag: „of moet 't ook andersom zijn?” moet ik bevestigend beantwoorden. Zooals het is in het eerste stadium van zijn bloei noemt men het plantje „hennetje”, in 't laatste „haantje”. Ik moet er evenwel bijvoegen, dat het volk niet weet, dat „hennetje en haantje” dezelfde plant is, doch het meent er twee afzonderlijke planten in te zien, die er altijd hetzelfde uitzien.

Weerselo.

H. KEMPERINK.

Roos van Jericho.

Naar aanleiding der in de laatste afleveringen voorkomende berichten omtrent de roos van Jericho, heb ik het genoegen u mede te deelen, dat deze te verkrijgen zijn bij den heer van Lunteren, bloemist, Servetstraat, Utrecht, en wel in twee soorten, de kleinere à 40 ct., de grotere à 60 ct. 't Verschil tusschen die twee soorten is niet gering.

Utrecht.

J. N.

In uw antwoord aan A. H. v. O., te 's Gravenhage, drukt ge 't vermoeden uit, dat er onder de lezers der *Levende Natuur* wel meer zullen zijn, die vindplaatsen kunnen vermelden van *Saponaria Vaccaria* L.

Met het uitbreiden der stad houdt het dempen van slooten gelijken tred. Dit laatste geschiedt hier nog al eens met droog vuilnis, hoofdzakelijk koolasch. Dezen zomer langs den Nieuwen Binnenweg wandelende, zag ik tusschen vele *Brassica's*, die vooral welig op dien bodem tieren, eene mij onbekende plant. Na determinatie, zoowel volgens Henkels als Suringer, kwam ik tot mijne verwondering tot *Vaccaria Segetalis* Grke (*Saponaria Vaccaria* L.). Ik zeg tot mijne verwondering, daar Henkels meldt: „In bouwland op kalk- en kleigrond, in Limburg.

Mocht ik mij in mijne determinatie vergist hebben, zoo wilt ge mij zeker wel inlichten. De kenmerken waren echter duidelijk aanwezig: Kelk, scherp 5-kantig, bijna gevleugeld, bloembladen gekarteld zonder kroonschubjes, bloemen in losse tuilen.

Rotterdam.

F. D. J. RISCH.

Dank voor uw bericht. Uw determinatie is volkomen juist; ook die van de vogeltjes.

I.

Een vergissing?

Als het waar is, zooals je in No. 8 zegt, dat de vogels hun vijanden kennen, dan maken ze toch wel eens malle vergissingen.

Het gebeurt dikwijls, dat ik in den voorzomer een koekoek zie vluchten voor een nijldige troep zwaluwen en meezen. Hij strijkt dan meestal even neer in de hooge *Robinia's* van mijn tuin, om gauw weer verder te vliegen.

Maar dit najaar, het was meen ik September, zag ik hetzelfde tooneel. Een groote vogel, achtervolgd door schreeuwende meezen en zwaluwen, neerstrijkend in de *Robinia*. Ik liep gauw uit, want dit leek me, in die maand, zeer ongewoon. Ook scheen het een logge, vreemde vogel te zijn, die meer op een duif, dan op een roofvogel leek. Toen ik zijn stem hoorde, was ik nog meer verbaasd. Het klonk zoo artis-achtig. Eindelijk hoorde ik heel duidelijk „Lorre”. En een paar jongens uit de buurt kwamen aanloopen en vertelden, dat een papegaai al sinds eenige dagen ontsnapt was.

Wat verklaart hier nu de nijldigheid van de zwaluwen? Het was een grijze papegaai, — zijn die bekend als eierdieven of nestenroovers? Of moeten we denken aan hetzelfde sentiment dat de Amsterdamsche straatjongens een Chinees in costuum doet uitjouwen.

Lorre is na een paar dagen uit zich zelf naar zijn kooi teruggekeerd. Ik heb hem verscheiden malen gezien, en altijd met gevolg van uitjouwers.

Bussum.

FR. V. E.

De vogeltjes hebben getoond een goed inzicht in 't orniologisch systeem te bezitten: papegaaien staan tusschen uilen en koekoeken in, dus uitgescholden moest Lorre worden, al had hij nog nooit de rust en vrede van een Bussumsche vogelhuishouding verstoord. Hij had ook zijn uiterlijk tegen zich: die kromme snavel kon niet geduld worden.

Van belang zou 't zijn, te weten of in de Tropen de papegaaien ook van dergelijke vervolgingen te lijden hebben.

T.

Mag ondergeteekende zoo vrij zijn, enkele vragen tot u richten?

1. Waarom mogen de beide buitenste gekleurde blaadjes van de *Fumariaceën* niet kelk genoemd worden of bloemdekblad? Heukels noemt ze kroonbladen en spreekt van een vroeg afvallende kelk, welke laatste ik niet heb gevonden aan bloemknoppen. Ik heb het oog op *Fumaria Solida* en *Dicentra Spectabilis*.

2. Wat bedoelt Heukels met de uitdrukking *bijna tweehuisig* bij groot hoefblad?

3. Paard, of liever veulen, spuwt zijn milt uit, zegt het volk. Ik ben in 't bezit van een zoogenaamde uitgespuwde milt, maar kan mij niet voorstellen, dat het een milt is. Weet u, wat voor stukje vleesch dat is?

4. Wordt *Melissa officinale* in de geneeskunde of de nijverheid ergens voor gebruikt?

5. Welke bloem draagt een bloemspies en hoe is de schematische voorstelling van zulk een bloemgroep.

6. Waarom mag een appel geen valsche vrucht genoemd worden, aangezien de bloembodem toch deelneemt aan de vruchtvorming!

Met de beantwoording dezer vragen zult u mij zeer verplichten.

OPMERKINGEN. Op blz. 22, afl. 1, staat als vindplaats voor *V. Sylvatica* aangegeven Hardenberg (bosch van Leuven Hulshorst, 's-Heerenloo); dit moet zijn Harderwijk. 't Is zeker eene vergissing.

Doetinchem.

J. J. L.

1. Die blaadjes mogen niet *kelk* genoemd worden, omdat tot het *type* van de bloem der *Fumariaceën* nog *andere* blaadjes behooren, die *er om heen* zitten en die dus recht hebben op den naam van kelk.

De naam *bloemdek* mag niet gebruikt worden, omdat het *type* der bloemen in deze familie een *afzonderlijke kelk* en *kroon* bezit. Dat er bloemen zijn, die niet aan het *type* beantwoorden, erkent Heukels ook, want hij geeft op: „kelk 2-bladig, afvallend of ontbrekend.” Maar eene afwijking van het familie-type mag geen aanleiding worden om de deelen van naam te doen verwisselen. Dit zou de grootste verwarring ten gevolge hebben.

2. *Bijna tweehuisig* wil zeggen: tweehuisig, maar zóó, dat aan de mannelijke plant toch nog enkele bloemen met stamper, aan de vrouwelijke plant enkele bloemen met meeldraden gevonden worden.

3. Neen. Wellicht wil een veearts onder onze lezers zoo goed zijn, de vraag te beantwoorden.

4. De bladeren en de uit de plant gedistilleerde olie zijn in gebruik tegen ongesteldheid der ingewanden.

5. Een spies is een *ineengedrongen* pluim en komt voor bij den sering.

6. Bij de valsche vruchten van *Spinazie*, *Blitum*, *Fragaria*, *Rosa* e. a. is het niet moeilijk, de eigenlijke vrucht van het vreemde deel af te zonderen. Bij appel en peer kan men daarentegen niet de grens tusschen eierstok en schijf aanwijzen: die vruchten zijn één geheel. Die innige vergroeiing der samenstellende deelen zal wel de reden zijn, waarom men de pitvruchten als echte vruchten beschouwt.